

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

2025 AİLE YILI

Sayı : 64272063-610- 354546
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-31036)

GÜNLÜDÜR

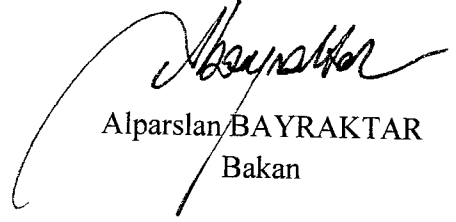
26 EKİM 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA 7/31036

İlgi : 28/07/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1671563 sayılı yazınız.

Ankara Milletvekili Sayın Mesut DOĞAN'ın tarafıma tevcih ettiği 7-31036 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99'uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Alparslan BAYRAKTAR
Bakan

Ek: 7-31036 Esas Numaralı Önerge Cevabı (2 Sayfa)

ANKARA MİLLETVEKİLİ SAYIN MESUT DOĞAN'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

DÖNEM
28-3

ESAS NO
7-31036

Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü (MTA) tarafından planlanan sondajların bir kısmı kendi imkanlarıyla, bir kısmı ise 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu 3/f maddesi hükümlerine göre ihale edilerek veya aynı Kanunun 3/o maddesi kapsamında Turkish Petroleum International Company (TPIC) marifetiyle yapılmaktadır.

MTA ile TPIC arasında 2017 yılında "Sondaj Hizmet Sözleşmesi" imzalanmış olup bu sözleşme kapsamında hizmet alımı yapılmaya devam edilmektedir. 2017-2020 yıllarında toplam 4.398.066 metre sondaj yapılmış ve 4 (dört) yılın ortalaması 1.099.516,5 metre olarak gerçekleşmiştir. Sonraki yıllarda ise elde edilen jeolojik, jeofizik, jeokimyasal vb. bulgular ve değerlere göre planlama yapılmıştır.

Sondaj faaliyetleri belirli bir plan dahilinde yürütülmekte olup herhangi bir iş birliğine devir söz konusu değildir. MTA tarafından yürütülen projeler MTA bünyesinde bulunan uzman personellerce hazırlanmakta ve teknik elemanlar ile Yatırım Programı kapsamında gerçekleştirilmektedir.

TPIC, tamamı yerli sanayi tarafından üretilmiş toplam 143 adet hidrolik karotlu sondaj makinesini, 2018 yılı itibarıyla envanterine dahil etmiştir. Söz konusu yatırımın toplam maliyeti 93.348.431 TL'dir. TPIC, MTA ile yapılan sözleşme kapsamında proje başlangıcından bu yana toplam 2.304.265 metre karotlu sondaj hizmeti gerçekleştirmiş olup söz konusu çalışmalar planlandığı şekilde devam etmektedir.

Diğer taraftan TPIC envanterinde bulunan karotlu sondaj makinelerinin yıllık kullanım sayıları, proje termin programına bağlı olarak değişiklik göstermektedir. Envanterde hiç kullanılmadan atıl duruma düşen makine bulunmamaktadır. Bununla birlikte ağır fiziki koşullar ve yük altında çalışmaları nedeniyle 6 yıl efektif çalışma süresini doldurmuş 5 adet karotlu sondaj makinesi hurdaya ayrılmıştır.

MTA, uhdesindeki ruhsatlarda yürütülen etüt ve arama faaliyetleri sonucunda hazırlanan Maden Jeolojisi ve Kaynak Tahmin Raporları ile Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü'nden (MAPEG) buluculuk belgeleri almakta ve ülke ekonomisine kazandırılması yönünde çalışmalarını sürdürmektedir. 2017-2024 yılları arasında toplamda 281 adet buluculuk belgesi alınmıştır.

Her maden yatağının kabul görmüş bir oluşum modeli vardır. Dünyada 3.000 m derinlere inen maden işletmeleri söz konusu olduğu gibi yüzeye çok yakın işletmeler de yaygındır. Bu bağlamda sondajların derinliğine, lokasyonuna, ilerlemesine ve sonlandırılmasına proje ekibinde yer alan uzman teknik personel, yöneticilerle de istişare ederek karar vermektedir. Bu derinlik tamamen maden yatağının bulunduğu jeolojik ortama ve maden yatağının oluşum modelinin o alandaki durumuna bağlıdır. Sondaj derinlikleri bizzat sahada çalışan MTA uzman personelleri tarafından uzun süren etüt çalışmaları sonucu belirlenmektedir. MTA tüm arama faaliyetlerini bugün dünyada kabul gören standartlar çerçevesinde kendi uzman personeli ile yürütmektedir. Saha çalışmaları uluslararası kabul gören UMREK Standartlarına göre yapılmış, raporlanmış ve buluculuk belgesi alınmıştır. Sondaj yapılan ve önergede bahsi geçen bölgeden bir gecede tüm makinelerin çekilmesi iddiası gerçeği yansıtmamaktadır.

3213 Sayılı Maden Kanunu'nun "Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü hizmetleri ile ilgili haklar" başlıklı 47 nci maddesinin Ek fıkra: 10/6/2010-5995/16 md. "Havza ve kuşak madenciliğini geliştirmek ve jeolojik yapıyı aydınlatmak için herhangi bir sebeple hükümden düşmüş, terk edilmiş veya taksir edilmiş alanlarda, Bakanlıkça da gerekli görüldüğü takdirde Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğüne arama faaliyeti yaptırılmak gayesiyle ruhsat verilir." hükmü yer almaktadır. Değişik fıkra: 3/6/2007-5686/18 inci maddesinde ise "Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü bu Kanun hükümlerine göre arama ruhsatı alarak bulduğu madenler için 15 inci maddeye göre buluculuk hakkını kazanır. Arama ruhsat süresi sonuna kadar Genel Müdürlüğe devredilen bu ruhsatlar 30 uncu madde hükümlerine göre ihale edilir. İhale sonucu elde edilen gelirin %50'si MTA'ya kaynak geliri olarak aktarılır." hükmü mevcuttur. Maden Kanunu'nun "İhale" başlıklı 30 uncu maddesi üçüncü

ANKARA MİLLETVEKİLİ SAYIN MESUT DOĞAN'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

DÖNEM
28-3

ESAS NO
7-31036

fikrasında “Maden ruhsat sahasının cinsi, rezervi, bulunduğu bölge, tenörü, istihdam, yatırım, ülke ihtiyaçları ve benzeri hususlar dikkate alınarak şartnamelerde açıkça belirtmek kaydıyla ara ve uç ürün üretme şartını içeren ihaleler yapılabilir.” hükmü yer almaktadır.

Sinop ili Boyabat ilçesinde bulunan maden sahası, 15.10.2024 tarihinde uç ürün üretimine yönelik tesis kurulması şartı ile yapılan ihalesinde kapalı zarf teklifinde isteklilerden Eti Bakır Anonim Şirketi 3.500.000.000 TL, Tümad Madencilik Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ise 3.507.000.000 TL teklif vermiştir. İhale için verilmesi gereken belgelerin tam olması sonucunda teklif sahipleri arasında açık artırma yapılmış ve 3.686.750.000 TL ihale bedeli teklifi ile Eti Bakır Anonim Şirketi lehine ihale sonuçlanmıştır.